

۲۰۲۱/۰۷/۱۵

عبدالباری جهانی

راجا مهیندرا پراتاپ او د هغه خاطرات

«دریمه برخه»

هغه شپه په مونسن کې:

په ماپینین کې ما یوه لویه مظاهره لیدلې وه او چا راته وویل چې دا د سولې لپاره مظاهره ده او ما هم چندانې جدي ونه نیوله. د نومبر لومړۍ شپې ورځې وې، چې ښایې شپږمه به یې وه، هوا یو څه سړه وه او زه وختي بستري ته ولاړم. یو گری وروسته مې یو ډز واورېدی. دا څشي وو؟ د هوټل د کړکۍ درنې پردې مې کش کړې، د برنډې ور مې پرانیست او برنډې ته ووتلم. هلته مې ولیدل چې په لوی میدان کې خلک راغونډ سوي ول او یو سور بیرغ یې رپاوه. انقلاب؟ ژر لاندې را کښته سوم او پوښتنه مې وکړه چې څه خبره ده؟ چا راته وویل چې بیرته خپلې کوټې ته ولاړ سم؛ خیر خیریت دی؛ هلکان هسي خپل سات تبری کوي. مگر په هغه شپه په جرمني کې یو بشپړ تغیر راغلی وو. د باویریا (د جرمني جنوبي سیمه، چې اوس هم د باویریا ایالت دی، او خلک یې اوس هم په خپلو ځانگړو افتخاراتو ویاړي جهاني) پاچا او د هغه کورنۍ ټول تښتېدلي دي او یوه سور رژيم یې ځای نیولی دی. په سبا مې ولیدل چې د کړکیو هینداری ماتي سوي دي او په لارو کوڅو کې دلته هلته وړې نښتې هم وسوي. یو ځل خو زه د دې نښتو په منځ کې راگیر سوم. مگر دا وضع فقط لکه له تالندي او برېښنا سره ملگری باران په یوه شپه کې تېر سو او زه لوند هم نه سوم.

په سویزرلینډ کې:

له پولې څخه تېرېدل ډېره گرانه خبره وه. مگر زه له سرحد څخه ځکه سم تېر سوم چې خپلې پیسې مې له کالیو سره گڼلې وې. زه د مزداسنان په ښار کې، چې له زوریخ څخه ډېر لیرې نه دی، دوی میاشتي، له یوې مذهبي ټولني سره، و اوسېدل. په برن کې مې د امریکا سفیر ته د هند د ستونزو او د خپلواکۍ د مسلې په باب خبرې کولې خو هغه بېخي زما خبرو ته توجه قدر ونه کړه. ضمنا د لندن ټایمز د اخبار له لارې خبر سوم چې د افغانستان پاچا حبیب الله خان وژل سوی دی. جرمني ته د بیرته تللو فیصله مې وکړه.

زه روسیې ته ولاړم:

زه باید افغانستان ته تللی وای. امان الله خان پاچا سوی او په هند کې یې له برتانویانو سره جنگ اعلان کړی وو. سرحدونه ترلې ول. په روسیه کې د سرو او سپینو لښکرو ترمنځ جنگ روان وو. د جرمني زړې لښکري اوس هم د بالتیک په سیمه کې پرتې وې. زه باید تللی وای او ځینې داسې ملګري مې درلودل چې زما سره ملګري سوي وای. د جرمني ملګرو مې د مرستي وعده راسره وکړه. دا نو اوږده کیسه ده. دوی راته وویل چې د مځکې له لارې په تېرېدلو کې مرسته نه سي کولای نو په دوه زره مارکه مو یوه پوځي الوتکه کرایه کړه چې زه یې د سرو لښکرو له سیمې سره نژدې، چې په هیچا یې اړه نه درلوه، کښته کړم. هغه شپبه به مې هیڅ هېره نه سي چې یوازې روان وم او یو بکس مې په څنګ کې نیولی وو او د شوروي پوځ دوو عسکرو ودرولم. ډېر ژر په هغه ځای کې د سرو او سپینو لښکرو ترمنځ جګړه ونښته؛ مګر زه له یوه ملګري سره روغ رمت ماسکو ته ورسېدل.

د روسیې په هیات کې:

مور له ښاغلي لینین سره وکتل. د دې ملاقات ترتیب ښاغلي کارخان راته نیولی وو. پروفیسر وونیسینسکي زموږ لپاره ټول شیان پر لار کړي وه. د روسیې د سفیر سوریتز سره کابل ته روان سوم... په یوه خاص اورګاډي کې د افغانستان سرحد ته ورسېدو. مور هرات ته راغلو. په ۱۹۱۵ کال کې چې زه دې ښار ته راغلی وم زه د خپل هیات مشر وم او دا ځل د روسیې په هیات کې دوهمه درجه ډیپلومات وم. عجیب تصادف وو چې هغه مځکې گورنر اوس هم په هرات کې پر خپله هغه پخوانی وظیفه باندي وو. ما په کابل کې د روسیې سفیر اعلیحضرت امان الله خان ته معرفي کړ. وروسته مې د پاچا په غوښتنه هغه هیات پرېښود او د پاچا شخصي مېلمه سوم. ماته یې د سردار نصرالله خان قصر راکړ. دا سړی د پاچا کاکا وو چې د تخت د نیولو لپاره یې ناکام تلاش کړی وو.

د ۱۹۲۰ کال پسرلی:

پاچا د خارجه چارو دفتر ته وغوښتم. اووه لیکونه یې راکړل چې د تبت، چین، جاپان، تایلیند، د امریکا د متحده ایالاتو، جرمني او ترکیې مشرانو ته لیکل سوي وه. زه یوه شي حیران کړم او هغه دا چې هغه لیکونه چې په ۱۹۱۵ کال کې د جرمني صدراعظم د هند د شهزاده گانو لپاره راکړل په عین ورېښمو او څرمنو کې تاوسوي وه لکه امیر چې ماته را وسپارل. ما له پاچا څخه د علت پوښتنه وکړه. ده ومسل او وې ویل چې څه چې جرمني کولای سي افغانستان یې هم کولای سي. بیا یې نو زه په ډېره مهربانې په غېږ کې ونیولم او په مځه ښي یې راسره وکړه. زه باید د پامیر د غرونو د څوکو له لارې تبت، چین او جاپان ته تللی او پر دنیا را گرځېدلی وای.

يوه په زړه پوري او له پنډه ډکه کيسه:

هغه شېبې مي په ياديزي چي دوستان مي را باندي را گرځېدلي ول. په هغوشپو ورځو کي دوه پوځونه سره مخامخ ول. متارکه سوي وه مگر سوله نه وه ټينگه سوي. زه په افغانستان کي وم. افغانانو په تل کي يو لوی بری ترلاسه کړی وو. برتانيې د خپل بري لاپي کولي او ويل يې چي جلال آباد ته نيژدې خپل هدف ته رسېدلي دي. مگر بيا هم برتانيه مجبوره وه چي د پاچا امان الله خان شرايط ورسره ومنې. دا ۱۹۲۰ کال وو او ما له پاچا څخه رخصت اخيستی وو. زه په حقيقت کي د افغانستان لپاره په ماموريت وتلی وم. يو افغان صاحب منصب، چي په هغه وخت کي يې د جگړن رتبه درلوده او اوس ډگروال دی، راسره ملگری وو. يو شمېر هندي ملگري هم راسره وه او د دغه راز يوه ماموريت لپاره لازمه بدرگه راسره ملگري وه. دا خاطره د بدخشان ده. يوه ورځ زه د بلبلانو په دې سيمه کي ناست وم چي زما ملگری گلاب سينگه دوگرا (بل نوم يې عبدالهادي خان) د پسرلي بنکلي فضا او موسم ورسره اخيستی او په خپلو خيالونو کي ډوب وو او يو ناڅاپه يې ماته مخ راواړاوه او وي ويل چي جنگ به کيږي؛ د افغانستان پوځونه به د هند پر لور روان وي. او ته به بيا د هند امپراطور سي. زما سره ژمنه وکړه چي يو ولايت به ماته راکوي. ما ويل دا څه چتيا ت وايي؟ ده ويل که نه وي نو اولسوالي او که هغه نه وي نو يوه علاقه داري خو به راکوي. ما ويل ته نه پوهېږي چي څه وايي او له چا سره خبري کوي. ما ته چي له پلاره څه راپاته وه هغه مي ټول پرېښودل او خلکو ته مي ورکړه. که زه دا ټوله نړۍ ولرم زه به يې بيرته خلکو ته ورکړم. زه وایم چي هيڅوک بايد د دې نړۍ هيڅ برخه په لاس کي ونه لري. ما چي هر څونه خبري کولي په هغه اندازه دی راڅخه خوابدی کېدی. له هغې ورځي يې زما څخه زړه سوړ سو او بالاخره مي له لاسه ورکړ. او ما له خپل ځانه سره وويل چي زه ناکامه کېرم، ځکه چي د نړۍ په سترگو کي ناکامه يم. ځکه چي زه د نړۍ د نورو انسانانو په څېر، چي خلکو ته رشوت ورکوي، زه چاته رشوت نه سم ورکولای. نو ما هغه څه چي دوی يې ناکامي بولي وليده، همدغه زما بری دی.

د روسيې له لاري بيرته جرمني ته:

مور يو ځل بيا د پامير په غرونو کي پر آسونو سپاره وو. مگر دا ځل يې له هغه پخواني وار سره توپير درلود. په ۱۹۱۷ کال کي چي زه دلته راغلی وم د نړۍ وال خطرناک جنگ وخت وو. د برتانيې او د روسيې د امپراطورۍ دواړو هيوادونو قواوو تعقيبولم. دوی فقط غوښتل چي ما ونيسي او مړ مي کړي. اوس چي ۱۹۲۰ کال وو زه د افغان هيات سره روان وم. زما سره اوس هم د يوه مېلمه په حيث سلوک کېدی مگر زما سره يو افغان جگړن ملگری وو او شاهي مکتوبونه راسره وه چي د نړۍ د اوو مشرانو

په نامه ليکل سوي ول. په پامير کي انقلابي لښکرو د روسيې پوځونه له منځه وړي وه. برتانيې له افغانستان سره متارکه کړې وه. زه اوس له دې گاونډيانو څخه نه بېرېدلېم. البته يو بل خطر موجود وو او هغه دا چې غلو لاره بنده کړې او اشغال کړې وه. لږ مخکي د افغانستان تاجران دلته لوت سوي ول. دوی ماته رپوت راکړ چې مالونه، نغدي پيسې او وسلې يې غلو ورڅخه اخيستي او لوت کړي دي. دې لوټمارانو د بې وسلو کولو په نوم خلک شکول. دا غله د روسيې په خاوره کي وه، البته اوس دا داسي سيمه وه چې هيڅ حکومت او اداره پکښې نه وه. په بله ورځ مور مارش پيل کړ. مور په دوربينونو کي غله، آسونه او د هغوی پر شاوخوا څو تنه عسکر وليدل. ما يو زړه ور سپور ور واستاوه او د غلو مشر ته يې اطلاع ورکړه چې مور راځو او که ضرورت سي نو جنگ ته بالکل تيار يو. زموږ چل کار ورکړ. د غلو مشر يوازي راغی او زموږ سره يې وليدل. کله چې دی له آسه کښته سو نو؛ زه هم کښته سوم او د لاس روغبر مو سره وکړ. دا نو اوږده کيسه ده خو ما هغه مجبور کړ چې د خلکو مالونه بيرته ورکړي. د خلکو مالونه يې ورکړل او مور ته يې د شپې ست لا هم وکړ خو مور يې مېلمستيا قبوله نه کړه. په سبا مور د چين خاوري ته ورسېدلو. دوی مور ته د پرمخ تللو اجازه رانه کړه او مور مجبور نه وو چې د چينايانو سره جگړه وکړو. عسکرو خپل د چينايي تاشقرغان اولسوال ته زموږ د رسېدلو اطلاع ورکړه. ده په خپل نوبت کاشغر ته خبر ورکړ. په دې اطلاعاتو او يوه بل ته په خبر ورکولو شپې ورځي کښېوتلې او مور سخت ستړي سولو.

څو ورځې وروسته مور ته اجازه راکړه سوه چې تاشقرغان ته ور تېرسو او له اولسوال سره وگورو. جگړن عبدالکریم خان او يو څو تنه نور زما سره ملگري ول او ما خپل هندي ملگري را سره وانه خيستل. کله چې مور دغه واړه غرنې ښارته داخل سوو نو خلک مو ليدلو ته راغلل. د برتانيې محلي مامور يو هندي کونسل هم په دې کسانو کي ولاړ وو. مور په هغه ځای کي چې چينايانو راته په نښه کړ د استراحت لپاره ډېره سولو. په سبا سهار يې يو ډېر شانداره سبا ناری راکړ او څلوېښت ډوله خواړه يې راته کښېښودل. وروسته مو د مسلمان قاضي سره ترکی ډوډي وخوړه.

يو کال په بدخشان کي:

مور نور مخته نه سواي تللای. د چين مقاماتو مور ته د پرمخ تللو اجازه رانه کړه. مور مجبور وو چې بيرته د افغانستان خاوري ته ننوزو. البته دا يوه سخته او رېرونکي عقب نشيني وه. مور مجبور وو چې خپلي ځيني خېمي پرېږدو ځکه چې آسونه مو دونه کمزوري سوي ول چې د خېمو د وړلو توان يې نه درلود. يو شمېر آسونه مو مړه سول ځکه دونه کمزوري سوي ول چې نور يې نو حرکت نه سو کولای. سړې هوا، لوړي ارتفاع او د خوراکي موادو نېستۍ له کاره اچولي وه. زما ځينو ملگرو هم

رخصت واخيست. يو پندېت يا برهمن مُلا ، چي ما له انگليسيانو څخه ژغورلی او خوشي کړی مي وو، د چين په خاوره کي راڅخه پاته سو. يو بل گورکه عسکر چي افغانستان ته تښتېدلی وو هغه هم خپل کورته راڅخه ولاړ. هندو خزانه دار مو کابل ته راڅخه روان سو. او کله چي مور بدخشان ته ستانه سولو نو زما له سپينو زرو يو ډک صندوق يې هم راڅخه وړی وو. کرار کرار بخت بيرته ياري راسره وکړه. ښکلي بدخشان په سندرو ويلو بنا وکړه او مور کرار سولو. خوندوري مني مو هره ورځ خوړلي. بلبلانو سندري ويلي، او گلونو هم د بدخشان دي ښکلي هواته نڅا کوله. د بدخشان پوځي قوماندان به معمولاً ماته بلنه راکوله. زمونږ ملگري گلاب سينگهه، زمونږ په گاونډ کي، په روسي خاوره کي واده وکړ. ما د چين او روسيې دواړو له سرحدي مقاماتو سره تماسونه ټينگ کړل. پاچا امان الله زما پر لاس د چين د ترکستان گورنر جنرال ته آسونه واستول. د چين د جمهورييس په نوم د اعليحضرت مکتوب مي هم ور واستاوه. پاچا زمونږ تشه خزانه بيرته را ډکه کړه. په ۱۹۲۱ کال کي مو بيرته حرکت پيل کړ او دا نو بله کيسه ده.

د هيوادونو د بنسټ ډبره:

دا پامير دی. دلته څلور هيوادونه سره مخامخ کيږي. دا لکه د افغانستان، هند، چين او روسيې تر منځ د اساس ډبره. زما لپاره پامير يو وخت معمی وه. يو وخت ورڅخه وېرېدلې او په زړه کي يې لږزه را پيدا کړه. مگر اوس ماته لکه آشنا ملگري داسي ښکاري. زه دلته يو ځل په ۱۹۱۷ کال کي نه وم راغلی؟ بيا په ۱۹۲۰ کي او اوس دا دی په ۱۹۲۱ کي بيا پکښي گرځېدلې. زه اوس د پامير د هر کونج او گوښي سره بلد سوی وم. مور يو ځل بيا د چين د خاوري پر لور مارش وکړ. مگر دا ځل مي په سينکيانگ کي د مخته تللو څخه بېخي لاس واخيست. د چين سرحدي مقاماتو هيڅ جواب نه وو ترلاسه کړی او ماته يې وويل چي که دي سيمي ته ځي نو بهتره ده چي د پيکينگ د لاري ورته راسي. زه د نړۍ بام پامير ته بيرته ستون سوم. زه بيرته افغانستان ته ستون نه سوم بلکه د نويو لارو د پيدا کولو په تلاش کي سوم.

د روسي پامير پايڅت:

يو ځل د ژمي په موسم کي زه د خرکوک واره ښارته راغلی وم. هغه د افغانستان د دولت په خاصه اجازه او د شوروي روسيې د اولسوال په بلنه. د سيمي گورنر ښاغلی سيميکين پر ما ډېر مهربان وو. هغه زما ښه عزت وکړ. ما فيصله وکړه چي هغه ته ورسم او د هغه په مرسته تاشکند ته ولاړ سم. زه او زما ملگري د روسي پامير مرکز ته ولاړو. د خرکوک په ښارگوټي کي ښي ودانۍ ولاړي دي او شاوخوا سيمه يې شغنان بلل کيږي.

سر آغاخان او آمو:

زمونډېرو لوستونکو بنايي د سر آغا خان نوم اورېدلی وي. ډېر هنديان يې د مسلمانانو د يوه مشر په حيث پېژني. ډېر اروپاييان يې د آسونو خُغولو د قهرمان په نوم پېژني. دی د آسونو ډېر ډولونه لري او هر وخت په مسابقه کي گټونکی وي. مگر دا حقيقت به ډيرو ته نه وي معلوم چي هغه دلته د آمو د سيند په شاوخوا کي ډېر زيات پيروان لري. د واخان، شغنان، اشکاشم، روشن او درواز خلک، چي د آمو د سيند پر غاړو باندي پراته دي اکثر د هغه پيروان دي. زما ملگري بناغلي عبدالهادي خان (گلاب سينگهه) خپله مېرمن دلته د خرکوک په خلکو کي پيدا کړه او د خپل خسر سره اوسېدل يې غوره کړه. نو کله چي زه د روسي پامير مرکز ته راغلم دلته مي دی او د ده خپلوان يو خُل بيا وليدل.

توپان د چايو په پياله کي:

ما هيله درلوده چي بناغلي عبدالهادي به مرسته راسره وکړي او د سيمي گورنر يا اولسوال بناغلي سيمکين به، په پوره مهرباني، زما لپاره ټول ترتيبات ونيسي. مگر زه ځکه نااميده سوم چي بناغلي عبدالهادي خان کافي نفوذ نه درلود او پخپله بناغلي سيمکين يوه بل تن بناغلي گلاډسوف بندي کړی وو. په دې برخه کي يو محلي انقلاب روان وو. د بناغلي سيمکين مرستيال د محلي عسکرو په ملاتړ ورته راپورته سوی وو. سيمکين د هغي سيمي په افغاني برخه کي يوه ښځه هم کړې وه. د پيسو په خرڅولو او شيندلو کي يې ډېر لاس خلاص وو. ما کوبښښ وکړ چي د هغوی په منځ کي سوله وکړم. د محلي عسکرو او ملکيانو يوه غونډه مي را وبلله. ما يوه وينا وکړه. بناغلي گلاډسوف خپلي خبري وکړي او ترجمان راته ترجمه کولي. زه پوه سوم چي بناغلي سيمکين محبوبيت له لاسه ورکړی دی. دوی پر هغه باندي د پيسو د ټولولو تور لگاوه. ما هم دا موضوع پرېښوله.

بالاخره مور روان سولو:

ما د روسانو په پوسته کي ځيني دوستان درلودل. او د سيند پر دې بله غاړه د افغانستان د پاچا ملاتړ راسره ملگري وو. ډگروال عبدالکريم او له افغانستان څخه پنځه شپږ نور سړي لا اوس هم راسره ملگري ول. له ډېرو خبرو څخه وروسته، جوړه پر دې وسوه چي مور کولای سو له هغو تقريبا څلوېښتو روسانو سره چي بيرته تاشکند ته روان دي ملگري سو. بناغلي گلاډسوف پخوانی گورنر سيمکين د بندي په توگه روان کړ. هغه ته يې فقط يو خر ورکړ چي يوازي د سختي ستړيا په وخت کي باندي سپور سي. عسکر د خپل خدمت د دورې له بشپړولو څخه وروسته خپلو کورونو ته روان ول. ځيني محلي شغنايي عسکر د بهتري روزني لپاره تلل. په دې ډله کي يو تن ډاکټر ويچيچ نومېدی چي يو وخت

په جنگي بنديانو کي وو او وروسته د دي اولسوالی بشپړ واک ورسپارل سوی وو. له دوی سره دوه ماشين گن ورسره وه او عسکر هم بشپړ وسله بند وه. دا يو لوی بنکلی رسم گذشت وو.

يوه پېښه چي په يادولو ارزې:

يو پخوانی خزانه دار بناغلی ایوانوف ماته راغی او له ما څخه يې وغوښتل چي د افغانستان په سرحدي دفتر کي پر يوه چا باندي سپارښتنه ورته وکړم. ده وويل چي دی او د ده ملگری بايد افغانستان ته وتښتي. ما ورته وويل ستاسي مطلب څه دی؟ زه ستاسي سره په تښتنه کي مرسته وکړم؟ زه ستاسي د حکومت مېلمه يم. زه د خپل کوربه پر ضد څرنگه عمل کولای سم. ده ډيري زاری راته وکړې. او وي ويل چي دا د ده لپاره د مرگ او ژوند مسله ده او که زه مرسته ورسره وکړم نو دی به د شوروي حکومت پرضد هيڅ عمل ونه کړي. دی فقط غواړي چي د ځان لپاره د ژوند کولو يو ځای او وسيله پيدا کړي. ده وويل چي په هر صورت تښتي خو که زما يوه سپارښتنه ورسره وي نو دا به يوه مرسته وي. بالاخره زه هم ورسره راضي سوم. ده ته مي يو ليک ورکړ او چي په چا اړه لري هغه ته مي سپارښتنه وکړه. کله چي زه په ۱۹۲۳ کال کي بيرته افغانستان ته سون سوم نو هغه سړی او د هغه ملگری مي وليدی چي په افغانستان کي يې په يوه ښوونځي کي درس ورکاوه. ص ص ۴۲-۶۷

ماموريت ختم سو:

مور تاشکند ته ورسېدلو او د افغانستان د قونسل جنرال مېلمانه سولو. په دغه وخت کي مي د افغانستان د خارجه وزير سردار محمودبېگ طرزي ليک ترلاسه کړ او ليکلي يې وه چي اينگليند او افغانستان سوله سره وکړه او زمور ماموريت نور ختم دی. هغه ليکلي وه چي هغه شاهي مکتوبونه بيرته ورته وسپاري چي زه يې تبت، جاپان، تایليند، متحده ايالاتو، ترکيې او جرمني ته معرفي کولم. هغه ليک چي د چين د جمهورريس لپاره يې راکړی وو هغه ما د وخته د چين جمهورريس ته لېږلی وو. زما سره بدرگه ملگری، کرنيل عبدالکريم خان يې هم غوښتی وو. ماته يې اختيار راکړی وو چي کابل ته ورځم او که په روسيه کي پاتيرم... ما خپل آسونه خرڅ کړل او يو څه پيسې مي نخدي کړې. دغه راز مي ځيني طلايي سکې او يو افغان نوکر راسره وساتي. په تاشکند کي ډېر سخت ناروغ سوم. کله چي ماسکو ته ورسېدل نو د افغانستان په سفارت کي دېره سوم. سفير ميرزا محمدخان پر ما باندي ډېر مهربانه وو. هغه له کريميلين څخه يو ډاکتر راته را وغوښت او هغه زما ناروغي محرقه تشخيص کړه.

له ايم اين روی سره کتنه:

په ماسکو کي مي له افغاني منابعو څخه اورېدل چي د روی په نوم يو سړی (دا هغه مشهور کمونيست ايم اين روی دی چي د کمينترن ډېر فعال غړی وو. په اروپا، لاتين امريکا او اسيا کي يې فعاليتونه کول

جهاني (د افغانستان ډېر سخت مخالف دی. ده ويل چې افغانستان د روسيې او هند ترمنځ يو دېوال دی او دا دېوال بايد ونړول سي. په دغه وخت کې مولنا برکت الله هم راسره يو ځای سو. خبر سوم چې بناغلی روی غواړي زما سره وويني خو هغه نه غواړي چې د افغانستان سفارت ته ولاړ سي. يوه غلط فهمي موجوده وه او ما هغه ته پيغام واستاوه چې حتما به د افغانستان له سفير سره گوري او زه به کونښن وکړم چې فضا بهتره کړم. زه ناروغ وم او روی مې پوښتني ته راغلی وو. د افغانستان سفير هم راغی او ما له هغه سره روی معرفي کړ. کله چې دوی سره وليدل او خبري يې سره وکړې نو دواړو ويل چې کاشکې يې پخوا سره ليدلي او دا غلط فهمي ليري سوي وای. روی په يوه کتنه کې ماته مشوره راکړه چې زه بايد هند ته ولاړ سم. پرېږده چې يو دوه درې کاله بندي سم بالاخره به خوشي سم او په خپله خاوره کې به فعاليتونه کوم. مولنا برکت الله ويل چې په هيڅ توگه د هند بنديخانه قبوله نه کړي. بهتره ده چې په خارج کې مړ سي. زه چې اوس ورته گورم نو دواړو هغه لار واخيستله چې ما ته يې مشوره راکړې وه. بناغلی ايم اين روی په هند کې شپږ کاله بندي سو او اوس آزاد گرځي او مولنا برکت الله په کليفورنيا کې ښخ دی... ص ص ۷۰-۷۲

«د دريمې برخې پای»

د عبدالباري جهاني د نورو ليکنو لپاره ، پر عکس کلیک وکړی